№ 12. Sestdeen, 9. februarî. 1908.

Makfâ,
Jelgawâ sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreses pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
pa pastu peesuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uz ahrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Isnahk diwreiz nedelâ.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 14.

87. gada-gahjums.

Sludinajumi makfâ:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpuse 20 kap.

Sensazionela jauna sina!

Zaur scho pagodinamees pasinot smehketaju kungeem, ka zaur laimigu gadijumu mums isdewâs eepirkt **Turzijâ** milsigi leelu partiju teizamas smarschigas tabakas par loti lehtu zenu. Tadehk mums tagad eespehjams islaist jaunu sorti papirosu

„БУКЕТЪ.“

5 gab. 3 kap.
10 gab. 6 kap.
25 gab. 15. kap.

kuri zaur sawâm ihpaschibâm **pahrspehj wisus** lihds schim pahrdoschanâ islaistus zitu firmu papirosus.

Kas reis pamehginâs papirosus „Букетъ“ nekad wairs negribès smehket zitus papirosus.

Augstzeenibâ
tabakas fabrika
A. G. Ruhtenberg,
Rigâ.

Latweeschi un Wahzeeschi.

Paschâ pehdejâ laikâ Latweeschu un Wahzeeschu sakari dewuschi weelu wisai dsihwâm, pat kaisligâm pahrrunâm weetejôs laikrakstôs. Pirmo eemeslu uz tam dewa kahda „mehrena Latweescha“ raksts Leepajas Wahzu awisê. Lai gan schis raksts nebij deesin zik weikli, nedz deesin tik leetischki sastahdits, tomehr tadehk, ka tank bij Wahzeescheem isteiktu daudz ruhktu pahrmetumu, tad uz to atsauzâs gandrihz wisi weetejee Wahzu laikraksti un no sawas puses atkal asi usbruka Latweescheem. Strihdus paplaschinajâs, kad laikrakstôs parahdijâs sinojumi par prahwesta K. Irbes Latweeschu tautas partijas sapulzê preeschâ zelto kritiku par Wahzu grahmatu: „Latweeschu rewoluzija.“ Konserwatiwee Wahzu laikraksti puhlejâs Irbes kunga kritiku atspehkot un augschminetâs grahmatas bahrgos spreedumus par Latweescheem usturet spehkâ. Sewischki pee tam usswehra aplamo apgalwojumu, ka tâ sauktee Latweeschu tautiskee zenteeni sagatawojuschi rewoluzijai Baltijâ zelu. Prahwestu Irbi par to, ka tas Latweeschu tautiskos zenteenus aisstahweja, „Baltische Tageszeitunga“, kâ jau isg. numurâ redsejâm, pat eezehla rewoluzijas aisstahwetaju kahrtâ. Muhsu pee tam issazitâs domas, ka „Balt. Tagesztg.“ai rewoluzionaru rindas drihz wajadsês wehl tahlak paplaschinat, leekâs schigli ween peepildamees. Kahdâ no „Rigas Awises“ jaunakojeem numureem Fr. Weinberga kungs nostahjâs prahwestam Irbem pilnigi lihdsâs un nodod par „Latweeschu rewoluziju“ un Wahzeeschu istureschanos pret Latweescheem starp zitu schahdu nepahrprotamu spreedumu:

Minetâ grahmata („Die lettische Revolution“), kâ leekâs, isdota wiswairak tik ar to noluhku, nomelnot Latweeschu tautiskos zenteenus un wisu Latweeschu tautas raksturu, lai waretu pret Latweescheem usmusinat tikpat muhsu waldibu, kâ ari Wahzijas plaschakâs aprindas, un nowehrst azis no wiseem truhkumeem muhsu semes eekschejâ organisazijâ. Pehz schîs grahmatas lai isnahktu, ka pee mums pastahwejuse ta wispreekschsihmigakâ kahrtiba, ka Wahzeeschi katrâ sinâ bijuschi wispreekschsihmigakee kaudis, un ka wisa rewoluzija zehluses weenigi no Latweeschu tautas nekreetnibas un no Latweeschu tautiskeem zenteeneem. Wisâ zitâ Kreewijâ, kur naw Latweeschu tautisku zenteenu, bet kur ari notikuse rewoluzionara kustiba, pehdejai bijuschi swarigi wispahreji zehloni. Pehz grahmatas sarakstitaja usskata schee wispahrejee zehloni bijuschi spehkâ gan wisâ Kreewijâ, bet pee Latweescheem tahdu naw bijis; te wiss nahzis no Latweeschu besgaligi launâs dabas un no winu dsihschanâs pazelt Latweeschu tautu uz augstaku stahwokli, jo katrs solis pret wahzeetibas pahrswaru no grahmatas sarakstitaja teek atsihts par rewoluzijas sagatawoschanu. Ar schîs grahmatas palihdsibu, kâ leekâs, turpmak grib usaudsinat Kreewu waldibas wihru usskatus par Latweeschu tautu, ar winas palihdsibu grib iswest gaidamâs reformas tak sinâ, ka uz laiku laikeem Latweescheem tiktu nemta eespehja, spehlet kahdu lomu weetejâ paschwaldibâ un tiktu nodroschinata wahzeetibas waldischana pâr latweetibu. Dabisko sasschutumu, kahdu iszel pehdejâs rewoluzijas negehlibas, grib isleetot preeksch tam, lai dotu nahwigu spehreenu wahzeetibas wezajam sahnzensim, Latweeschu tautiskai kustibai. Pehdejâ gan pee Latweeschu „rewoluzijas“ pilnigi newainiga; bet ja neisleetos tagadejo gadijumu preeksch Latweeschu tautiskâs kustibas satreekschanas, — kad tad gan lai to pahrwahr? Politikâ jau labs mehrkis attaisnojot launus lihdsekkus, un tâ ka sazeretaja azis wahzeetibas wirswaldischana muhsu peekrastê ir labs mehrkis un par katru zenu usturama, tad winsch ar meerigako sirdsapsinu issaka sawus pilnigi nepamatotos un netaisnos apwainojumus pret Latweeschu tautisko kustibu.“

„Neweens neleegs, ka peemehram kahdus 15—20 gadus preeksch rewoluzijas pee Latweescheem nebija ne ehnas no rewoluzionarâ gara un ka pehdejais isauga tik schaî laikmetâ. Katrs, kas nu daudz maz pasihst Latweeschu sadsihwes apstahkkus un sekojis winu preses toreisejai darbibai, sinâs kâ ahbezi, ka wisâ schaî laikmetâ Latweeschu tautiskâ kustiba, Latweeschu tautiskâ prese un tâ sauktee Latweeschu tautiskee wadoni zeeschi apkaroja jauno strahwu. Tik pilniga nesinaschana waj launprahtiba war apgalwot ko preteju. Taisniba ir, ka taî paschâ laikâ, kad Latweeschu tautiskâ kustiba apkaroja jauno rewoluzionaro strahwu un tika no tâs apkarota, wina weda aridsan zihnu pret wahzeetibas pahrswaru, zensdamâs pehz Latweeschu tautibas attihstibas un pazelschanas, pehz tâ sauktâm weenadâm teesibâm preeksch Latweescheem un Wahzeescheem. Waj Wahzu prese eeksch tam atrod „rewoluzijas sagatawoschanu“? Waj tod wina domâ, ka kahdai masakai un neattihstitai tautai naw teesibas, zenstees pehz attihstibas jeb pazelschanâs? Pehz Wahzu preses usskata leekâs, ka to nedrihkst, tadehk ka zaur to indirekti teek masinats kahdas augstakas kahrtas stahwoklis. Wina spreesch tâ: katrs solis latweetibai par labu masina wahzeetibas priwiligeto stahwokli, un tâ ka „wahzeetiba“ representê augstakâs kahrtas, tad katrs Latweeschu tautisks zenteens sagatawo rewoluziju. Isnahk, ka katra masakas un neattihstitas tautas zenschanâs pehz pazelschanâs un tautiskas attihstibas ir kaitiga un apspeeschama. Jo kad skatamees uz tautiskâs kustibas mehrenibu, tad taisni pee Latweescheem winai schaî sinâ newar darit ne masakâ pahrmetuma. Drihsak otrâdi.“

Tahlak „Rig. Awises“ redaktors aprahda, ka Wahzeeschi maldâs, domadami, ka isdosees pahrleezinat waldibu no Latweeschu tautas sewischkas nekreetnibas. „Apwainojumi warbuht sasneegtu sawu mehrki, ja waldibai nebuhtu lihdsigi rewoluzionari peedsihwojumi, kâ pee mums, bijuschi ari zitâs walsts dalâs. Tahdus paschus darbus kâ Latweeschi pastrahdajuschi ari Leelkreewi, Maskreewi, Baltkreewi, Armeni, Grusini, Tatari, Leischi, Poki u. z. Kâ te waldiba lai tiz Latweeschu tautas sewischkai nekreetnibai? Un ja ari rewoluzionarâ kustiba pee Latweescheem daschâ sinâ bijuse asaka, tad tas weegli isskaidrojams ar teem nenormaleem sozialeem apstahkkeem, kahdus sche radijuse Wahzu tautibas waldischana pâr Latweescheem un no tam isauguschâs sozialâs pretejibas. Schos apstahkkus, saprotams, newar uskraut Latweescheem par kahdu ihpaschu wainu, jo tad jau tee buhtu wainigi jau weenigi zaur to, ka tee pawisam pasaulê ir.

Tapat mehs netizam, ka isdosees pahrleezinat waldibu no Latweeschu tautiskâs kustibas kaitigumo. „Nazionalâs sajuhtas“ wehrtibu preeksch kahrtibas usturaschanas idejas un rewoluzionarâ gara apkaroschanas waldiba gaischi sajehgusi ari pee Kreewu tautas. Sawas tautibas peekopschana jeb nazionalâ ideja ir rewoluzionarâs idejas dabiska pretineeze tikpat pee weenas tautas, kâ pee otras. Kahdas masakas tautas nazionalâ kustiba tadehk tik tad waretu atdurtees uz waldibas pretestibu, ja schi kustiba buhtu Kreewu walsts ideja waj taubai naidiga (kâ tas peemehram lihds schim pa dakai bij ar Poku tautisko kustibu). Bet pee Latweescheem, kâ sinams, tautiskâ kustiba negreeschâs pret Kreewu walsti jeb winas weenibu, un tadehk ari neradisees cemeslis preeksch winas apspeeschanas.“

Tâ spreesch „Rig. Awise“. „Ari tu, Brutus!“ tâ tagad sahpigi jaissauzâs „Balt. Tagesztg.“ai, „Dūna-Ztg.“ai un zitâm Latweeschu nihdejâm, kuras lihds schim sawôs spreedumôs par Latweeschu un Wahzeeschu atteezibâm daschkahrt wareja norahdit uz saskanu ar „Rig. Awisi“. Tagad winâm pee Latweescheem neatleek neweenas weetas, kur zeret uz kahdâm nebuht simpatijâm. Un tas ir it dabisks isnahkums: reakzionarâs Wahzu lapas ar „Balt. Tagesztg.“u preekschgalâ pehdejâ laikâ Latweeschu nomelnoschanâ un pasudinaschanâ rihkojuschâs ar tahdu nekautribu, ka pret schim lapâm neweens Latweetis zita neka newar sajust, kâ tikai nizinaschanu un reebumu.

Walsts dome.

5. februara schdê uz deenas kahrtibas stahw: likuma projekts par Poku walodas mahzischanu un aritmetikas stundâm Poku walodâ Bjelskas un Holmas skolotaju seminarôs, kâ ari par Poku walodas skolotaju amatu dibinaschanu uz krona rehkina baschôs zitôs seminarôs un par Leischu walodas skolotaja amata dibinaschanu Wewerskas skolotaju seminarâ.

Biskaps Jewlogijs saka, winsch no Holmas biskapa un tureenes „ihsto Kreewu“ saweenibas dabujis telegramu, ka Poku walodas eeweschana seminarâ darijuse nospeedoschu eespaidu uz weetejeem peedsihwotajeem. Dome ar 193 pret 141 balsi peenem wina preekschlikumu, ka seminarôs Poku waloda eewedama tikai tad, ja rodâs audsekni, kuri wehlâs polisti mahzitees. Pahrejos projekta punktus dome pilnajâ lasijumâ peenem tahdus, kâ tee likti preekschâ.

Tad finantschu komisijas referents Bekajews nolasa finantschu ministra preekschlikumu, 2. janwara likumâ pamasinat prozentu nodokkus no usnehmumu eenahkumeem, kuri lihds schim sneedsâs pahri par 20%. Finantschu ministrija ari pate atsihstot, ka tagadejee noteikumi par ruhpneezibas nodokku nemschanu esot nepilnigi, kapehz schoî sinâ steidsigi teekot isgatawots jauns likumprojekts, kuru waldiba wareschot eesneegt domei jau schoruden. Tapehz lihdsschinejam likumam waldiba grib domes apstiprinaschanu tikai uz diweem gadeem. Pehz ihsâm debotèm likumprojektu peenem. Atsihstot projektu par steidsamu, dome tuhlit skata winu zauri ari otrâ lasijumâ, peenem un nodod redakzijas komisijai.

Uz deenas kahrtibas stahw referats par semkopibas ministra preekschlikumu, sihmejotees uz meschu usstawa 253. panta un semneeku likumu 29. panta peelikuma pirmâs dalas atteezinaschanu ari uz Baltijas gubernâm, Kaukasu, Stepju apgabalu un Turkestanu. — Referents Bantischs (okt.) isskaidro, ka minetee likumu punkti domenu walschu preekschneeleem dodot teesibu, tautskolâm bez atlihdsibas dot buhwlokus un malku un scho skolu wajadsibâm peeschkirt lihds 3 desetinas krona semes. Semkopibas ministris leek preekschâ schos noteikumus atteezinat ari uz walsts maleenèm un komisija ari schim projektam prinzipâ jau peekritusi. — Dome projektu peenem.

Wakarâ teek notureta slehgta sehde, kur pahrbauda Minskas domneeka Schmidta eewehleschanu pareisibu. Ar 335 balsim pret 25 (76 domneeki nebij klaht un 4 atturejâs no balsoschanas) walsts dome peekrita nodakas atsinumam, pehz kura Minskas gubernas deputata Schmidta wehleschanas usskatamas par nepareisâm un tapehz walsts domneeks Schmidts isslehdsams no walsts domneeku skaita.

(Domneeku Gustawu Karlowitschu Schmidtu apwaino par to, ka winsch senak, buhdams juhras ofizeeris, pahrdewis kahdam ahrsemju agentam Kronschtates zeetokschna plahnu. Toreis winsch no bahrga soda isbehdsis, teikdams, ka agentu peekrahpis, pahrdodams tam nepreisu plahnu. Wispirms winsch skaitijâs par oktobristu, bet wehlak eestahjâs „ihsto Kreewu kauschu saweenibâ“. Kad domneeks barons Meyendorfs reis aisrahdija uz Schmidta schaubigo pagahtni, schis winu isaizinajis uz diwkauju, bet pehzak no tâs atkal atteizees. Gribedams buht „pateesi ihsts Kreews“, Schmidts peenahzigâ weetâ nesen eesneedsis luhgumu, lai winam lauj peenemt Kusnezowa waj Nikolajewa wahrdu, bet luhgums tizis atraidits. Tagad nu „ihstais“ Kreews ar wisâm pret 25 balsim no domes pawisam isslehgts).

No ahrsemèm.

Angliju waj Wahziju?

„Now. Wremja“ apzer jautajumu, ko Kreewijai iswehletees sew beedrôs — Angliju waj Wahziju? Anglijas augschnamâ lords Kersens nesen sazija Kreewijai naidigu runu, nu ari barons Aehrentals, aiz kura, domajams, stahw Wahzija, Austrijas tautas weetneeku namâ isturejees isaizinoschi pret Kreewiju. Anglija esot ta walsts, kura Kreewiju nowedusi pee Krimas kara un, sabeedrodamâs ar Japanu, weizinajusi Kreewijas satreekschanu tahlajôs austrumôs. Wina beeschi isgahjusi uz Kreewijas satreekschanu. Tatschu schimbrihscham lordam Kersenam wairs neesot daudz peekriteju, ko peerahdot ari tas, ka pagahjuscho gadu, noslehdsot ar Kreewiju lihgumu par Widus-Asijas leetâm, Anglija bijusi itin peekahpiga. Tapehz nebuhtu nekahds brihnums, ka Anglija weenotos ar Kreewiju ari Balkanu pussalas jautajumâ. Anglija ari atsihstot, ka Japanu ta sew isaudsinajusi par bihstamu konkurentu. — Wahzija i Kreewija esot palihdsejusi tikt pee tagadejâs waras, nelikdama winai nekahdus schkehrschlus preekschâ, kad notika Wahzijas apweenoschanâs. Ar Kreewijas peekrischanu

Wahzija eeguwuse Bosniju un Herzogewinu un Bagdabas dselszeka konzesiju. Bet Wahzija par to dibinajuse Kreewijai naidigu trejsabeedribu un ar Kreewijas puswahziskàs ahrleetu ministrijas palihdsibu bihdot Kreewiju us tahlajeem custrumeem, lai pate pa tam waretu reetrumôs lomu wilkt. Labs raksturojums Wahzijas eeskateem par Kreewiju esot tas, ka pa Kreewu-Japanu kara laiku, pehz Kreewu sakauschanas pee Mukdenas, Pruhschu generalschtaba majors Reiss-Osten-Sakens islaidis broschuru, kurâ tas apspreesch Kreewijas sadalischanas warbuhtibu starp Wahziju, Austro-Ungariju, Angliju, Japanu un Seemeļ-Amerikas Saweenotàm Walstim. Turpretim Anglija ar sawu peekahpschanos Widus-Asijâ weizinajuse Kreewijas zeenibu Asijâ. Pehz wisa scha newarot buht nekahdu schaubu par to, ka Kreewijai jaeet kopâ ar Angliju.

No Wahzijas. Kreewu naudas fabrika. Scharlotenburgâ 17. februarî usgahja darbnizu, kurâ isgatawoja Kreewijas papihra naudu, 50 un 500 rubku gabalôs.

No Franzijas. 650 schahweeni minutê! Tahdu leelgabalu isgudrojis kahds Franzusis. Sewischka wirsneeku komisija scho ahtrschahweju leelgabalu pahrbaudijuse un atraduse par loti noderigu. Leelgabala eerihkojums esot weenkahrschs. Esot gahdats ari par to, ka stobris pa schauschanas laiku tik drihs nesakarst.

No eekschsemèm.

Maskawas muischneeziba un tagadejà walsts kahrtiba.

Drihs pehz tam, kad Maskawas muischneeziba bij no sawa widus isslehguse Kokoschkinu par Wiborgas ussaukuma parakstischanu, ta ar balsu wairakumu nolehma nosuhtit Keisara Majestatei padewibas adresi, kurâ starp zitu walsts domei noleegtas likumdoschanas teesibas. Tatschu 60 ziti Maskawas muischneeki, us knasa Trubezkoja eerosinajumu, peenehma sewischku resoluziju, kurâ issaka protestu pret muischneezibas wairakuma adreses saturu. Ari pasihstamais awischneeks A. Stolipins, ministru preekschneeka brahlis, „Now. Wremjâ" asi usbruhk adreses parakstitajeem. Winsch saka, ka muischneeki sawâ adresê nostahdijuschi blakus diwus nesaweenojamus jehdseenus: issakot ustizibu Augstakai warai — Keisaram, — un neustizibu no schàs paschas Augstakàs waras eezeltai likumdoschanas eestahdei. Monarcha teesibas Kreewijâ esot neapstrihdamas un wispahri atsihtas, bet ja to pahrak beeschi un newajadsigi peeminot, tad tas isskatotees it kà stipras pils aisstahweschana, kam aisstahweschana nemaj naw wajadsiga. Zaur to zeĸotees ari weltigas spreedeleschanas, kà par peem. walsts domê pee wispadewigàs adreses peenemschanas. Daschas partijas ari nemitejotees apgalwot, ka jaunàs kahrtibas un reformas isslubinaschana esot ar waru isspeesta no Trona augstumeem. Stingri nemot — katra attihstischanàs mehdsot buht isspeesta, neisspeests esot tikai meers, stahweschana us weetas. Leelee waldneeki arween bijuschi reformatori, kuri gruhtâ brihdî sawu tautu weduschi us preekschu. Bet neprahtigo puhli, kursch scheem leelajeem zilweeĸem kleedz: „Atpakal! Atpakal!" — weenmehr nosodijuschi tà sawa laika labee zilweki, kà ari wehsture.

Baltijas Wahzeeschi Kreewijas ahrleetu ministrijas deenestâ.

„Now. Wremja", rakstidama par Kreewijas ahrleetu ministrijas neweiksmi Balkanu pusfalas leetâs, aisrahda, ka schi ministrija beeschi ween nodarijuse swarigas kluhdas, us ko ari Bismarks aisrahdot sawôs memuarôs. Par schahdas neweiksmes eemeslu awise min to, ka ahrleetu ministrijâ esot pahrak maj Kreewu. Starp 315 Kreewijas diplomateem, kuri kalpo ahrsemju galwas pilsehtâs un kuru usdewums ir — aisstahwet tur Kreewijas intereses, esot ap 200 Nekreewu — wiswairak Baltijas Wahzu. Awise saka, ka tihri azis schibot, redsot, kahds daudsums Baltijas Wahzu wahrdu sastopams sarakstâ par ahrleetu ministrijas sastahwu, no kura awise usskaita weselu wirkni grahfu, baronu, weenkahrschu sonu un zitu Wahzu wahrdu. Bes diplomateem ahrleetu ministrijas pahrsinâ atrodotees wehl generalkonsuki, konsuki un wizekonsuki ahrsemês. Pawisam starp 646 ahrleetu ministrijas deenestâ stahwoschàm amata personàm 529 esot Nekreewu tautibas — pa leelakai daĸai Wahzi.

Awise negribot Wahzus apwainot tehwijas nodewibâ, tomehr aisrahda, ka par peem. keisara Paula slepkawu preekschgalâ (1801. g. martâ) bijuschi grahfs Pahlens un grahfs Benningsens. Waj Kreewi warot buht droschi, ka wisi tee simti Wahzu, kuri kalpo Kreewijas ahrleetu ministrijâ, ir brihwi no tàs milsiskàs waras, ko sauzot par pangermanismu (Wiswahzu zenteeni) un kura ar tahdu postoschu spehku usbruhkot Slahweem paschôs Baltijas laiminôs. Waj Kreewi warot buht pahrleezinati, ka gadijumâ, ja Wahzija pehz tam, kad ta buhtu Kreewijai peelaidusi uguni tahlajôs austrumôs, Turzijâ un Somijâ, eebruktu Baltijâ — ka schahdâ gadijumâ sobinbrahku pehznahzeji zihnitos ar Kreewiju pret Wahziju?

Par stahwokli gar Kaukasa robeschàm.

Tà ka Turzija wehl arween wahzot kara spehku gar Kaukasa robeschàm, tad, saprotams, tas Kreewijâ sazek ustraukumu. Tagad no Peterburgas sino, ka teekot mobilisêti wisi dselszeki, kuri weduši Kaukasu. Lihds 17. februarim dselszeleem jabuht tahdâ kahrtibâ, ka tee war westi us Kaukasu kara spehku. Wispirms nobraukschot Kasanas apgabata kara spehks, kura noweschanai schimbrihscham wajadsigi 1 ½ miljona rubku. Kaukasu isslubinaschot kara stahwokli, lai eebaiditu tureenes nemeerigàs tautinas. Pret Armeneem, kuri esot gaidamàs saburšmes galwenee wainineeki, waldot stipra saschutums. — No Anglijas sino, ka leelas Turku kara spehka nodaĸas bodotees us Kaukasa robeschu pusi. Starp deenwidus Kaukasa muhamedanu eebsihwotajeem manams usbudinajums.

Tikai 2 wahrdi:

Smehkejeet

„RIGA"

A. S. Maikapar, Rigâ.

Kreewu eerehdni un tirgotaji sawas gimenes suhtot tahlak us seemeĸeem. Kà atlihdsinajumu par Austrijai atwehleto dselszeka buhwi us Sandschaku Kreewija prasot konzesiju preeksch dselszeka no Donawas us Adrijas juhru. — No Berlines sino, ka tur netizot, ka waretu iszeltees nopeetna saburšme starp Kreewiju un Turziju, kaut gan pee Kreewijas galma esot stipra partija, kura Japanu kara nelaimi gribetu islihdsinat ar kahdu uswaru. Bet Kreewijai jaeewehrojot sows eekschejais stahwoklis un jasinot, ka pehz pirmàs neweiksmes tuhlit atkal usleesmoschot rewoluzionarà kustiba. Peterburgâ esot manams ihgnums pret Austriju behz Aehrenthala usstahschanàs jaunà dselszeka projekta leetà.

Stolipinu grib gahst.

Daschi Kreewu laikraksti sino, ka pret ministru preekschneeku Stolipinu rihkojotees Durnowo, Schwanebachs un grahfs Witte. Sinas esot nahkuschas no droscheem awoteem. Mineto gahseju noluhkus pabalstot ari ziti, kuri stahwot walsts waras awoteem tuwu.

Stolipins zihnâ pret „labajeem".

Stolipins ar zirkularu aisleedsis weetejo waldibas eestahschu eerehdneem eestahtees galejo labo partijâ, ari „Kreewu tautas saweenibâ". Tapat aisleegts kara spehka orkestreem peedalitees pee labo organisaziju swinibàm.

Roseegumi.

Nischnij-Nowgorodas gub., Warmaĸejas sahdschâ 5 laupitaji aplaupijuschi garidsneeku wina pascha dsihwokli un nonahwejuschi ta meitu. — Tscherdinas apr., Werchojaswas sahdschâ administratiwâ kahrtâ issuhtitee nonahwejuschi kahdu straschniku wina dsihwokli. — Odesas tuwumâ, Griljakowas peestahtnes preekschneeka birojâ tika eesweesta bumba. Zaur eksplosiju sabojata biroja eetaise; zilweki neweens naw eewainots. — Tiflisâ, iskratot Onikaschwili dsihwokli, atrada 11 bumbas, 2 pilnigi gatawas meschanai, sprahgstoschu schelatinu, sprahgstoschas weelas, rewolwerus, patronas, 2 stempeles ar usrakstu „jauno teroristu grupa"; pee bumbu isgatawoschanas apzeetinati 2 zilweki. — Aplaupita Antschischatas katedrale; apzeetinato laupitaju widû atrodàs seminaristi. — Eriwanâ kahdâ sawehrneeku dsihwoklî atrada daudz schaujamo un duramo eerotschu, sprahgstoschas weelas un daschadu resoru eerehdnu mundeerus; apzeetinati 2 studenti un gimnasists. — Aleksandropolâ, Tiflisas gub., us eelas nokauts Eriwanas gubernas schandarmerijas preekschneeka palihgs, rotmistrs Apels. — Botschalinskâ, Tiflisas gub., nokauts semneeks Beglujews, iniziators un galwenais lihdsdalibneeks pee Asowas-Donas bankas aplaupischanas 1906. gadâ; winsch bij isbehdsis no Tiflisas zeetuma. — Aschabadâ ar nascha duhreenu nokauts deku fabrikants Popows; wina slepkawu bij ataizinajis no Baku kahds wina konkurents.

No Peterburgas. Domneeku domas par atteeksmèm ar Turziju. A. Gutschkows stahwokli usskatot par nopeetnu. Warot katru azumirkli sagaidit leelus pahrsteigumus Kaukasâ, Krimâ un gar Eiropas robeschàm. Kara spehku wajagot turet gatawibâ, lai neatkahrtotos tas pats, kas pagahjuschâ karâ. Kad Turzija redsejschot tahdu nopeetnu gatawoschanos, tad tas winu no kara atbaidischot. — Knass Urusows isteizees, ka kara nebuhschot. Bet ja ari karsch iszeltos — neweena domes partija neleegschot lihdsekkus kara weschanai. — P. Mikukows domajot, ka baumas par kara warbuhtibu esot pahrspihletas. Tomehr warot buht, ka Turzija mehgina sarihbit Kreewiju ar Austriju, lai pa tam eeguhtu sew kahdus labumus, kà wina to mehdsot darit.

— **Wiborgas ussaukuma leetâ.** Swehrinats advokats Goldschteins eemaksajis par katru Wiborgas prahwâ noteesato 500 rbl. droschibas naudas, neskatotees us to, pee kahdas partijas katrs no apsuhdseteem peeder. Ja droschibas nauda nebuhtu tikuse eemaksata, tad noteesatee tiktu apzeetinati.

Tee, kuri pahrsuhdz palatas spreedumu Wiborgas ussaukuma leetâ, aisrahdot, ka ussaukums parakstits Somijâ un tapehz tas neesot sodams pehz Kreewijas likumeem. Bet tà ka ussaukuma parakstitaji ir Kreewijas pawalstneeki, tad schis aisrahdijums, kà „Pet. Ztg." sino, netikschot eewehrots. Turpretim senats eewehroschot otru aisrahdijumu. Tapehz spreedums tikschot atzelts un nodots otrreisejai isspreeschanai us zita panta pamata, kursch nosakot wehl bahrgaku sodu.

No Maskawas. Dselszela nodaĸas preekschneeks kà laupitaju rihkotajs. Us palotas pawehli arestets Maskawas Kasanas dselszeka kustibas nodaĸas preekschneeks Schibanows. Winu apwaino par bandas organiseschanu, kura laupijuse is wagoneem wehrtigas prezes. Laupitaji isdarijuschi sahdsibas par prahwakàm sumàm. Preeksch aresta Schibanowa dsihwokli isdarita kratischana, pee kam atrasts daudz kompromitejoschu dokumentu.

No Somijas. Par Somijas generalgubernatoru eezelts bijuschais Kursemes generalgubernators, 22. armijas korpusa komandeeris generalis Böckmanis, kura korpuss stahw Somijâ.

No Somijas. Somijâ esot manams usbudinajums. Pilsehtâs noteekot mihtini, kurôs apspreeschot tagadejo stahwokli. Helsinforsâ kara spehka un polizijas apsardsiba pastiprinata.

No Igaunijas. Skolneeki streiko. Maj Marijas draudses skolâ 22. janwarî, kà „Elu" sino, skolneeki eesahkuschi streikot un peeprasijuschi, lai atlaisch kahdu wineem nepatihkamu skolotaju. Skolotajs tad ari jutees speests sawu weetu atstaht, un wehlak tizis eewehlets zits skolotajs. 27. janwarî wezaki kahdâ sapulzê nolehmuschi, nahkoschâ deenâ sawus behrnus atkal dsiht us skolu.

No Reweles. Sozialdemokratu partijas komiteja, kà „Reisch" sino, nupat useeta. Isdaritas kratischanas 60 dsihwokkôs un aresteti 46 zilweki. Atrasta ari slepena drukatawa, nelegalas literaturas noliktawa un korespondenze, kura rahdot, ka Reweles komiteja stahwejuse sakarâ ar zitàm organisazijàm.

Widseme.

Pret meschu isnihzinaschanu.

Laikrakstôs tagad beeschi parahdàs sinojumi, ka muischneeki weenâ waj otrâ weetâ stahjàs koti sparigi pee meschu iszirschanas. Kà redsams, ari waldiba to eewehrojuse, jo „Widsemes gubernas awisês" atrodams schahds rihkojums: „Widsemes meschu aissardsibas komiteja, eewehrodama, ka zaur meschu iszirschanu 1906/7. g. W. von Berenfam peederigâ Behrsones muischas tà sauktâ Aronas meschâ issihkst koku krahjums un robàs apstahkli, pee kureem minetâ mescha babiska atjaunoschana newar tikt usskatita par nodroschinatu, nolehmuse atsiht tahdu iszirschanu par postigu un to apturet wisâ Aronas meschâ us 5 gadeem waj tik ilgi, kamehr komitejai nebuhs eesneegts un no tàs apstiprinats kahrtigi sastahdits saimneezibas plahns par mineto mescha dalu."

No Rigas. „Zihna" atkal isnahkot. Rewoluzionaru laikraksts „Zihna", kà Wahzu lapas wehsta, atkal isnahkot, kaut gan polizija nesen atrada tipografiju, kurâ scho aisleegto organu lihdz tam drukaja.

— **Prahwa par mahzitajmuischas islaupischanu.** Rigas apgabalteesa isteesaja 4. februarî apsuhdsibu pret Zeswaines pagasta lozekli Jehkabu Purmali, 18 gadus wezu, un 24 gadus wezu Jahni Behrsinu, kuri bija apsuhdseti par to, ka 1906. gada 5. janwarî kopigi ar leelaku laundaru pulku usbrukuschi Zeswaines mahzitajmuischai, kur ar draudeem nolaupijuschi mahzitaja Aunina dsihwokli apmehram 75 rubkus. Teesa atsina Behrsinu weenigi tanî sinâ par wainigu, ka winsch ar waru bijis peespeests aiswest puhli us mahzitajmuischu un par notikumu nepasinojis peenahzigâ weetâ; winu, kà Rigas laikraksti sino, sodija tikai ar 2 mehnescheem zeetumâ. Turpretim Purmali noteesaja pee spaidu darbeem us 5 gadeem un 4 mehnescheem.

— **Weikals aplaupits.** Sestdeenas wakarâ trihs ar rewolwereem apbrunojuschees jauni wihreeschi, kà Rigas laikraksti sino, islaupijuschi Deidera kolonial-pahrdotawu, Dahrsa eelâ. Weens no laundareem nostahjees ar rewolweri rokâ pee pahrdotawas durwim par sargu, pahrejee diwi apdraudejuschi weikalu ihpaschneeku un wina seewu, islaupijuschi no kases 10 rbl naudas un aisbehguschi, peekodinodami, neweenam nekustetees no weetas. Tuhlin gan sarihkota guhstischana, bet tai nebijis panahkumu.

— **Nelaimigas mihlestibas dehl.** 5. februarî Suworowa weesnizâ kahds jauns zilweks gribejis nogiftetees, kà laikraksti sino. Ar wahjàm dsihwibas sihmèm winu aisgahdaja us slimnizu, kur winsch isteiza, ka esot 28 gadus wezais Slokas maspilsonis Indrikis Possels un gribejis nogalinatees jaunawas Luises Kruhmin dehl, kura tam palikuse neustiziga. Nelaimigais leedsàs peenemt kaut kahdu ahrstu palihdsibu, teikdams, ka gribot weenigi mirt. Us wina isweseloschanos esot maj zeribu.

— **Jahnis Asars neesot miris.** Winsch, buhdams Helsinforsâ, saslimis ar nerwu kaiti. Tà ka pehz Somijas ahrstu isteikumeem wina stahwoklim drihsumâ jaĸuhstot wehl launakam, tad winsch no Helsinforsas slimnizas atwests us Rigu un eeweetots Schönfeldta nerwu slimneeku klinikâ, kur winsch pirms pahris nedeàm tizis apzeetinats. Tagad winsch sem polizijas usraudsibas atrodotees Aleksandra augstumu slimnizâ. Tà sino „Rig. Rundsch." pehz jaunakà „Zihnas" numura.

No Tehrpatas. Slepena drukatawa, kà „Nordl. Ztg." sino, useeta kahdâ namâ, kur ta aisnehmuse trihs istabas. Atrastas 7 kastes burtu, weena rokas prese un daudz jau nodrukatu proklamaziju Kreewu walodâ. Aresteti 2 studenti, kuri, kà domà, proklamazijas buhschot pagatawojuschi.

— **12 gadu wezs skolneeks** Kleimanis par Majestates apwainoschanu noteesats us astoneem mehnescheem zeetokfnî.

Kurseme.

Pagastwaldes naw speestas sawus drukas darbus pastellet gubernu tipografijâs.

Pee gubernu waldèm pastahw tà sauzamàs gubernas tipografijas, kurâs teek drukatas ofizielàs gubernu awises waj ari teek pagatawoti daschadi drukas darbi daschadàm eekschleetu mi-

nistrijas eestahdèm. Lai pawairotu sawus eenahkumus, prahwa daka no gubernu tipografijàm kerâs tà sakot pee spaidu lihdsekleem, usspeesdama polizijai, pagastu u. z. waldèm isdarit sawus drukas darbus weenigi gubernu tipografijâs. Wiswairak no tam zeesch pagastwaldes: winàm peesuhta weselus wesumus pasu blanketu ar milsigu rehkinu, kursch tàm bes wahrda runas jasamalsà. Ja pagastwalde atbild, ka naw nelo pastellejusi un ka pasu blanketi tai ir wehl no pehrnà gada, tad peenahk ihsa un nepahrprotama atbilde, ka pastellejums ispildits „us wina ekselenzes gubernatora kga pawehli." Pehz baudskahrtejàm suhdsibàm eekschleetu ministrija islaidusi paskaidrojumu, ka pagastwaldes naw speestas isdarit sawus drukas darbus gubernu tipografijâs. Jadomà, ka baudsàm pagastwaldèm schis zirkulars nebuhs nemaf pasihstams, jo pehdejà laikà atkal baudsas pagastwaldes, kà „B. T." sino, greeschotees pee eekschleetu ministra ar suhdsibàm dehl spaideem, ko tàm usleek gubernu tipografijas. Lajkam mineto tipografiju eenehmumi buhs masinajuschees, kamdehl ràs aisteegto spehli sahk atkal par jaunu.

Eesahktà mahzibas gadà skolotajeem aisleegts mainit weetas. Tautas apgaismoschanas ministrija, kà „Ds. W." raksta, peesuhtijuse mahzibas apgabalu kuratoreem zirkularu, ar kuru teek aisleegts skolotaju personalam eesahktà mahzibas gadà pahreet no weenas mahzibas eestahdes us otru. Zirkularà aisrahdits, ka schahda skolotaju pahreeschana pa mahzibas laiku atstahjot launu eespaidu us mahzibas gairu skolâs, jo esot apgruhtinoschi dabut peemehrigus kandidatus tàm weetàm, kuras palikuschas tukschas zaur skolotaju pahreeschanu.

No Leepajas. Aisgreisfirdibas noschauta. 3. februara nakti Kaiwu eelà sawà dsihwoklî kahds jauns zilweks aisgreisfirdibas noschahwis sawu lihgawu, 20 gadus wezu jaunawu, un pehz tam gribejis ari pats noschautees, bet tani brihdî eesteidsees nama ihpaschneeks un paschsleptawu no wina nodoma ispildischanas atturejis. Slepkawa apzeetinats, kà „Lib. Ztg." sino.

— **Weetejàs Nikolaja gimnasijas** bijuschais audseknis Finkelsteins eelausees gimnasijas padomes sehschu istabà, kur winsch, kà laikraksti sino, rupjeem wahrdeem apwainojis skolas inspektoru. Par to Finkelsteinu polizija apzeetinajuse un nodoschot teesai.

No Smaischeem. Baltijas generalgubernators us medibàm. 28. janw. ar rihta wilzeenu Wainodê peebrauzis Baltijas generalgubernators barons Möllers-Sakomelskis, turpat wagonà paehdis brokasti un pehzak aisbrauzis f. Schröderam lihdsi us Smaischeem us medibàm. Pawisam, kà „Lib. Ztg." sino, medibàs noschauti 5 buki un 20 saki, no kureem generalgubernators noschahwis 2 bukus un 2 sakus. Wakarà wina augstà ekselenze atbrauzis atpakal us Rigu.

No Durbes pagasta. Draugi pee pilnas blodas. Reis kahdà awisê bija sinots, ka Odesà miris kahds B., un ja kur buhtu kahdi manteneeki, tad tee war sawu daku sanemt Odesà. Un te Durbes pagastà, kà „Leep. Atb." raksta, teescham atrodàs wezenite, kas nelaikim ir tuwa radineeze; tahlaku radineeku ari naw truhkums. Isdaudsinats tiko, ka wezenite mantos no sawa nelaika radineeka weselus 15,000 rubl. Wezenite, kura ir jau gandrihs akla, us wisu negaidito laimi greesa maf wehribas. Winas tuwejee rodi tomehr nelikàs meerà un gubroja, kà tik nu scho milsigo sumu waretu pahrdabut no Odesas mahjàs. Beidsot tee sanehma buhschu, un brauza leelo naudu raudsit. Wezenitei radàs daudf draugu. Bet kad nu naudas mekletaji atgreesuschees atpakal ar tukschàm kabatàm, tad wezenite atkal no wiseem atstahta sawam liktenim.

No Tukuma. Wehl weena rewoluzijas prahwa. Tukuma dumpja leetà, kà awises sino, drihs tikschot isteesata otra prahwa, todehl ka pehdejà laika apzeetinaschonas zehluschas gaismà jaunus kompromitejoschus materialus. Apwainoto skaits esot pee 120 zilweku, no kureem leelà daka jau sehschot zeetumà.

No Jelgawas.

Jelgawas Latweeschu Skolu un Isglihtibas Beedribas pirmais preekschlasijumu wakars notiks nahkoscho zeturtdeen, 14. februarî, plksf. 1/29 wakarà, Laukfaimneeku Beedribas jaunajà namà. Lasis pasihstamais rakstneeks Lihgotnu Jehkabs par Latweeschu literaturu.

Jelgawas kara teesa isteesajusi 4. februarî apsuhdsibu pret Kandawas pagasta lozekleem Karli un Frizi Bernhardeem, Semites pagasta Karli Freimani un Juri Pitkewizu par to, ka wini nakti us 16. juniju 1906. g. eebrukuschi Kalna-Somu mahjàs, Lihwu pagastà, un tur nolaupijuschi 25 kap. un bes tom daschas wehrtsleetas. Lihds ar wineem bija apsuhdseti Jehkabs un Juris Jankawi un Juhle Granowsky kà lihdssinataji, kuri slehpuschi schos eebruzejus. Teesa abus Bernhardus noteesaja us nahwi zaur pakahrschanu; pee spaidu darbeem us nenoteiktu laiku — Pitkewizu, bet Karli Freimani us 12 gadeem. Pahrejos attaisnoja.

Jelgawas kara teesa jaunnedel tikschot pahrzelta us Rigu un sahkschot tur sawas sehdes 20. februarî. Tagadejais teesas preekschsehdetajs barons Osten-Sackens sawu amatu atstahschot. Wina weetu ispildischot Rigas kara teesas preekschsehdetajs generalmajors Koschekows. Abeju kara teesu sehdes notikschot pahrmainus tanis paschàs telpàs.

Slepkawibas prahwa. 1905. gada dezembrî Ungurmuischas pagastà tizis noturets mihtinsch, kuru wadijis 19 gadu wezais Peteris Behrsinsch (tagad nosudis). Winsch kahdu tureenes semneeku Adolfu Kupzi usdewis par „melnàs sotnas speegu", lizis to apzeetinat, noteesat us nahwi, spihdsinat, aisest us Saweenas meschu, kur tikuse israkta bedre un tanî eemests Kupzis. Tad ap 18 wihru isschahwuschi us Kupzi ap 30 schahweenu un winu tur apbehruschi. Nedeku wehlak lihkis tizis israkts un eemests Aiweekstà. No wairakeem apsuhdsetajeem apgabalteesa 28. janwarî noteesaja: pee spaidu darbeem us nenoteiktu laiku: dimus Peterus Behrsinus, Peteri Osolu, Peteri un Jahni Wihtolu; us 15 gadeem: Jahni Wihtolu un Peteri (Jura dehlu) Behrsinu; us 8 gadeem: Augustu Rosenu; us 1 gadu arestantu rotàs — Jahni Behrsinu. Pahrejos apsuhdsetos attaisnoja.

Kluhdas islabojums. Sinojumà par Jelgawas Latweeschu Amatneezibas beedribas kurseem pag. numurà eeweesusès kluhda. To weetu farakstà, kur kursisti war peeteiktees, jastahw: newis — pee Böttchera kunga tirdsneezibas skolà, bet pee A. Breescha kunga tirdsneezibas skolà, Katoku eelà № 44 un pee Böttchera kga Leelajà eelà № 40.

Wisjaunakàs sinas.

Peterburgà, 17. februarî. Labà pusê sagatawo otru interpelaziju, atteezotees us Somijas saimneezisfeem sakareem ar Kreewiju.

No Rigas sino, ka schinis deenàs atkal isskaisitas asinaina satura proklamazijas. No fabrikanteem apgalwojot, ka wini 1905. g. rudenî un seemà simpatisejuschi ar „brihwibas kustibu", bet pehz tam atteikuschees, kad patwaldiba kluwuse stipra.

Neapolê, 19. (6.) februarî. Kreewu eskadre kontradmirala Eberhardta wadibà iriht sche eerahdsees. Neapoles admiralitatê par godu Eberhardtam un ofizeereem notiks swinigs meelasts.

Basnizas sinas.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 28. janwara lihds 3. februarim. Kristiti: Adolfs Indols, Marija Plahzin, Anna Unte, Andrejs Rudolfs Keepe, Erna Johanna Natalija Josef, Andrejs Almans, Aleksandra Erika Skrube, Elsa Emilija Olga Lehman, Wilhelms Alfreds Krause, Karlis Friedrichsons, Anna Emilija Olga Griniz, Schanis Kristians Hugo Klammers, Karlis Aleksanders Maks, Mikels Waska, Jahnis Roberts Pahwils, Jahnis Gelse. Usfaukti: Karlis Freimans ar Trihnt Leege; Juris Putra ar Lihsi Skroder. Laulati: Janis Peters Stirne alias Skroders ar Katrihni Kehka. Miruschi: Wera Swaigsne 2½ g.; Mikels Leeplaps 33 g.; Jehkabs Augstpuhts 8 m.; Magreeta Gulbe 86 g.; Scharlote Alwine Jankowski 4 g. 4 m. w.

Dahwonas: Preeksch basuizas 1 rbl., preeksch misiones 2 rbl.

A. Riemschneiders.

Jaun-Leepajas basuizas sinas no 28. janwara lihds 3. februarim. Kristiti: Janis Strautmans, Leonids Odinsch, Ewa Wallija Pulksteen, Peters Sermols, Adolfs Roberts Nikowskis. Laulati: Gewalds Miteneeks ar Baibu Karolini Jakstaidt. Miruschi: Frizis Timbers 66 g. 8 m.; Schenija Marija Deeditsch'e 8 m.; Eduards Wilhelms Keire 7 m. 3 n. w.

Dahwanas ar sirsnigu pateizibu sanemtas basuizai par labu no E. G. 50 kap., no B. T. 50 kap.

Deewkalposchanas 10. februarî plksf. 9 no rihta.

Mahzitajs **Goldberg.**

Wehstules un atbildes.

Ass. Juhsu honorars 9. janwarî pehz Juhsu usdotàs adreses issuhtits. — **J. S. B—â.** „Ainas" pahrak plaschi ispluhduschas, bes spilgtuma; preekschlikumi par alkohola apkaroschanu labi domati, bet fantastiski. Suhtisim Jums atpakal.

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Dochnes.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawà

Jelgw. Krahj- un Aisdewu Kase.

(Paschu namà, **Palejas eelà Nr. 2, pee tirgus platscha.**)

Telefons № 45. **Dibinata 1892. g.** Telefons № 45.

BILANZE

31. janwarî 1908. g.

Debets.	Rbl.	K.	Kredits.	Rbl.	K.
Wehrtspapihri . . .	9843	15	Panata kapitals . . .	10000	—
Inwentars	1579	20	Rezerwas kapitals . .	4591	58
Aisdew. us galweneek.	101635	—	Dalibas nauda s . . .	38169	28
Aisdewumi us kihlàm:			Noguldijumi us augleem	622973	19
pret obligazijàm .	551786	77	Noguld. us augku-augl.	31503	06
pret wehrtspapihreem	49630	—	Krahj-noguldijumi . .	11876	63
Daschadi isdewumi .	355	05	Tekoschi noguldijumi .	24808	17
Kases rehkins:			Augli	24265	38
a) Skaidra nauda kasê un zitàs kredit-eestahdês	26074	62	Sihki eenehmumi . .		15
			Diwidends	9	50
			Wahrejoschas summas .	4562	41
			Inwent. deldesch. rehkins	627	52
b) Darbibas kapitala . wehrtspapihri . . .	—	—			
Augli	1132	29	Hipoteku rehkins . . .	9299	75
Zmobiliju rehkins .	37893	50	Pabalstu fonds	134	85
Nama pahrbuhwe . .	10449	61	Pelnas u. saudej. rehkins	7557	72
Kopà	790379	19	Kopà	790379	19

Kasê atrodoschais **droschibas kapitals**

52,760 rub. 86 kap., neeerehkinot 1023 beedru garantiju.

1. Kase peenem **noguldijumus** un isdod **aisdewumus** katru deenu, isnemot swehtdeenas un walsts swehtku deenas, no pulksten **10 lihds 2 deenà.**

2. Makfà par **noguldijumeem** gadà:

a) us **augleem 6%**,
b) us **augku augleem 5%**,
c) us **krahjnoguldijumeem 4%** un
d) us **ihslaika noguldijumeem (schiro) 3%**, rehkinot no noguldijuma deenas.

3. Nem par **aisdewumeem** gadà:

a) **6½%** pret **kases noguldijumu grahmatinàm;**
b) **7%** pret **beedru dalibas naudas grahmatinàm;**
c) **7%** pret **mahju obligazijàm;**
d) **8%** pret **swescheem wehrtspapihreem** un
e) **8%** pret **galweneekeem.**

4. Peenem noguldijumus kà no **beedreem,** tà ari no **nebeedreem.**
5. Usnem par beedreem **aveju** dsimumu personas.
6. Par aisdewumeem isspreesch **otrdeenàs** un **peektdeenàs.**
7. **Noguldijumu,** kà ari **aisdewumu** parahdu raksti swabadi no **wiseem krona nodokleem.**

Walde: Tirgotajs **A. Barinsch.**
Nama ihpaschneeks **M. Behrsinsch.**
Twaiku sudmalu ihpaschn. **Ed. Gulenbergs.**
Drukatawas ihpaschneeks **G. Landsbergs.**
Redaktors **J. Weissmans.**

Sudraba kabatas pulksteni

lihdz ar kehdi isg. nedelà pasaudejuschi salmu wedeji, Jelg. zauri brauzot, us Leelàs eelas. Pulksteni war sanemt pee IV. eez. pristawa.

Kapa

krusts

ar sokeli, no Arensburgas akmena, nolikts pahrdoschanai par lehtu zenu Jelgawà, Leelajà eelà 83.

Jelgawas Latw. Beedribas sahlê (Willa Medem

Swehtdeen, 10. febr. 1908. g.

Puku balle

ar konfetti kauju.

Katra dahma dabon pee eeejas weenu buketi par **brihwu.**

Spehlès Bekmana kga orkestris.

Eeejas maksa (eerehk. labd. nod.): **40 kap.**

Sahkums pulksten 6 wakarà — beigas pulksten 1 no rihta.

Ang. Allunan.

Wiseem wihreeschem,

kuri grib arween gehrbtees pehz modes un isturigas drehbes walkat, eeteizam greestees arweenu tikai pee mums, jo pee mums juhs atradiseet arweenu wisu to, kas jauns, labaka isstrahdajuma un labakàs ihpaschibas.

Nahkamai sesonai mehs isgatawojam jaunu drehbes sortimentu no sauskuma **„London"**, kura it ihpaschi isschkiràs zaur sawu isturibu un ir pee tam wisujaunakais.

Schi drehbe ir melnas krahsas, ar tikko redsami eeaustàm tumschàm strihpainàm swaigsnitèm waj ruhtinàm. Schi skaistà drehbe makfà par 4¼ arschinàm tikai 5 rub. 80 kap.

Tahda pate drehbe labakàs sortes 4¼ arschinas — 8 rbl.

Tahda pate drehbe wislabakas sortes 4¼ arschinas — 10 rbl.

Mehs eeteizam loti isturigu un praktisku drehbi sem nosaukuma **Franitschu schewiots „Ideal"**, isgatawots pehz jaunakàs Parises krahsu modes ar melnu, peleku, silu un oliwu fonu, ar eeaustàm swaigsnitèm waj ruhtinàm par 4¼ arschinàm 7 rbl. 10 kap. Ta pate drehbe wehl diwàs sortès par 10 un 12 rubl.

Tuhks augstaka labuma wihreeschu rudens mehteleem melnas krahsas, marengo un zit. 3½ arschinas weenam weselam mehtelim issuhtam pret 10 rbl.

Apstellejumus ispilda pehz winu sanemschanas un bes eemaksas us pehzmaksu. Eepakaschana us fabrikas rehkina; issuhtischana us apstelletaja rehkina pehz pasta tarifa.

Kas apstellè us reisi preeksch 3 uswalkeem un atsuhta eemaksu, tam peeleekam klaht koschu oderi preeksch wiseem 3 uswalkeem pawisam bes maksas. Fabrikas garantija: ja issuhtità preze nepatikt, nauda teek atsuhtita atpakal, waj drehbe teek apmainita pret zitu, pehz apstelletaja wehleschanàs.

Pastellejumi adresejami: Товариществу Бѣлостокской мануфактуры „Экономія", Бѣлостокъ.

Moderneeks

wajadsigs no Jurgeem 1908. g. **Leel-Wirzawas Leel-Reikulòs.**

Dahrsneeks

wajadsigs preeksch lauku mahjas. Peeteiktees Jelgawà Katoku eelà 21 Sawstarpigà Kreditbeedribà.

Kreetns puisis

preeksch lauka darbeem wajadsigs Jelgawà, darba nama ekonomijà Rahtsmuischà. Telef. № 372.

Mescha strahdneeki

ari balku un malkas wedeji war peeteiktees Kamberlejà p. w. meschsarga.

Mahzeklis

kas wehlàs tapsetaja un sedlineeka amatu mahzitees, war peeteiktees Jelg. Leelajà eelà 32 p. J. Gerharda.

P. Auschkapa

ratu buhwetawa

Jelgawà, Leelajà eelà 12.

Teek pagatawoti **jauni ratu darbi** pehz wisjaunakà paraugu un modes, kà ari ruhpigi isdara **reparaturas** un pahrtaisischanas. Turpat peenem **islaboschanai** ratus un kamanas, ari **taisa suhrmawu droschkas** pehz jaunà mehra un paraugu. **Weens mahzeklis war peeteiktees. Weena dselsceļu urbjama maschina pahrdodama.**

Jelgawas Sawstarpigai Kreditbeedribai

13. februarî 1908. g. pulksf. 12 deenà, Kreditbeedribas telpàs **Katoku eelà № 21**

pilna sapulze.

Deenas kahrtiba:

1) Sapulzes wadona, protokolista u. ustizibas wihru wehleschanas.
2) Gada pahrskats.
3) Rewidentu, Domes un Waldes sinojumi.
4) Budschets 1908. gadam.
5) Domes u. Waldes preekschlikumi.
6) Statutu 37. p. pahrgrosischana.
7) Wehleschanas.

Peesihme: Ja us pirmo sapulzi nesanahktu statutòs noteiktais beedru skaits, tad otra un galiga sapulze buhs 27. februarî 1908. g. plksf. 1 deenà Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas jaunà nama sahlê, Katoku eelà № 44.

Walde.

Teodora Deflera Techniskais birojs, Rewelê, pee wezà tirgus, telef. 358, usnemàs usstahdit darbà twaika un uhdens wadus, manometrus, pumpjus, dabinamus rokàm un futu, uguns dsehseju pumpjus, dsenamas sikfnas, schkuhtenes, truhbas, instrumentus, dreijmanu urbjamàs maschinas u. t. t., maschinas koka un metala apstrahdaschanai. Twaika maschinas, lokomobiles, kukmaschinas, speziali jaunus un leetotus petrolejas, naftas un sauggahsmotorus, wislabakà darba spehjigà sastahwà par zenàm bes konkurenzes. Wehja motori, uhdens wadi, kloseti un wannu eetaises, zentral-apsildischana, elektribas wadu peederumi un apgaismoschana. Wispahriga un speziala maschinu islaboschana, wisadu motoru pahrtaisischana preeksch apkurinaschanas ar naftu. Pehrk leetotas maschinas un metalus. Kustinamas plihtes no kalta tschuguna — 60% eetaupijums.

Loti labas **kahpostu sehklas** (Jelgawas suga) dabonamas Jelgawas darba nama ekonomijà Rahtsmuischà. Telef. № 372.

Dr. Peters Perlbachs

aufu, degunu, kakla slim. ahrsts

Rigà,

Suworowa eelà № 7,

runajams no **10—1** un **5—6.**

Preeksch Katoleem.

Baltijas Katoku Kalendars 1908. g. 12 kap.

Pirmà Komunija. Dahwinajums. 15 kap.

Schis grahmatas dabujamas Jelgawà, Katoku eelà № 9 un Rigà, Leelajà Jaun-eelà № 25 **J. Schablowska** grahmatu weikalòs.

Nosagts

melns sirgs baltu blesi peerê, kreisà pakalschkahja lihdz wehsitim balta, ap 12 g. wezs, lihdz ar aisjuhgu, kurà atradàs 28 maisi ar sihmi „P. W. St-Lietz". Usrahditajam 25 rbl. pateizibas algas. Pasinot Wolgundes pagasta namà.

Wez-Anzê.

Latweeschu Awises

pa numuram pahrdod W. Schmidt kga jaunajà maises weikalà pee tirgus platscha, pascha namà.

Numurs makfà 3 kap.

Mag.

J. Hertela

apteek. pretschu pahrdotawa

Jelgawà, Pasta eelà № 13,

peedahwà

daschadus

termometrus

logu stiklu

daschadàs leelumàs no **Puseneeku** fabrikas.

Uswalku un paletofu stoffi, gardines, plihscha gultas segas.

JEANNOT TAUBE,

Telefons 390. **Jelgawâ, Katolu eelâ 11.** Telefons 390.

Drihsâ laikâ tiks pahrbuhwetas manas lihdsschineiâs weikala telpas, Katolu eelâ № 11 un man buhs japahrkrawajâs jaunâs pagaidu telpâs. Tadehk esmu nodomajis pamasinat sawu bagatigo pretschu krahjumu un sahkot no **4. februara 1908. g.** lihds turpmakam dodu us wisâm prezèm, skatotees pehz eepirkuma leeluma

10—25 prozentu rabata.

Tuhla, linu un baltprezes, spalwas un duhnas.

Latweeschu Laukfaimneeku

Ekonomiskâ Sabeedriba.

(Direktors-rihkotajs: agronoms **J. Bissenieks.**)

Rigâ, L. Kehninu eelâ 29 Tel. 1379.
Jelgawâ, Katoku eelâ № 46, Tel. 72.
Leepajâ, agrak Friedrichsons & Bicke.
Wentspilê, agr. O. Meschak.
Dobelê.
Wainodê.

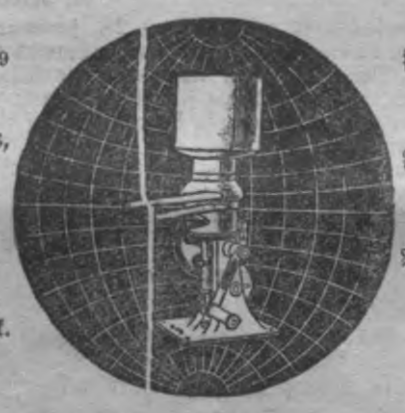

Bauskâ, sen. kluba telpâs.
Saldû, agrak Friedrichsons & Bicke.
Jekabstatê, Pasta eelâ № 81.
Schagarê, pee tirgus.
Walkâ.

Wisadu maschinu un laukfaimneezibas rihku tirgotawas.

Sweedru akziju sabeedribas „Rotator“

Stokholmâ,

slaweni pasihstamo

peena separatoru „Globus“

zentral-noliktawa

preeksch Baltijas un apkahrtejâm gubernâm.

Tura pastahwigi bagatigâ krahjumâ un eewehl wisus ceteizamako sistemu **peena separatorus.**

Sewischki eewehlami **„Globus“ separatori,** kuri jaunak. Amerikas patentes no leetpratejeem un praktiskeem laukfaimneekeem atsihti par wispilnigakeem nokrejotajeem no wisâm lihdz schim pasihstamam sistemâm.

„Globus“ separatori ir eewehrojamakâs eeksch- un ahrsemju ismehginajumu eestahdês sazentuschees ar wislabakajeem panahkumeem un **pahrspehjuschi wisas zitas sistemas,** neween teizamas nokrejoschanas, bet ari **isturibas, weeglâs gaitas, praktiskâs un glihtâs buhwes un nesasneegti leelâs darba spehjas** labad un tahdâ sinâ nostahjuschees **wisu zitu separatoru preekschgalâ.**

„Globus“ ir weenigee separatori, kureem trumulis ari pee ilgakas darbinaschanas nekad neaiskes, zaur ko panahkta **weenadi tihra krejoschana.**

„Globus“ separatoru trumula apgreeschanâs ir daudz lehnaka, kâ pee ikkatras zitas sistemas, kadehk ari winu isturiba **pahrspehj wisus zitus separatorus.**

„Globus“ separatori loti weegli un ahtri istihrami.

„Globus“ separatoru asis greeschâs praktiski eerihkotôs, weegli atjaunojamôs lehgerôs, tâ ka **mekanika nekad naw wajadsigs.**

„Globus“ separatoru eklotaji ir aissargati no puteklеem.

„Globus“ separatoreem **naw** kallalehgera gumijas.

„Globus“ separatoreem **naw** wahrpsta weengabala ar trumuli.

„Globus“ separatori pehdejôs diwi gadôs Kursemê un Widsemê pahrdoti taisni tik daudz, kâ wisu zitu sistemu separatori kopâ nemot, tâ tad cemantojuschi pilnigu pahrskatu par wiseem ziteem.

Daudzi atsinibas raksti, sewischki no daudzâm semkopibas un finantschu ministrijas eerihkotâm mahzibas eestahdêm un ismehginajumu stazijâm, kuru kopijas atrodas eeskatam.

Kas „Globu“ redsejis darbâ, tas zitas fabrikas separatoru nekad nepirks.

„Globus“ separatori dabujami Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskâs Sabeedribas noliktawâs, wisâs laukfaimneezibu pateesi weizinoschâs beedribâs un zaur Ekonomiskâs Sabeedribas daudzajeem beedreem, par kahdu eestahtees war ikkatris laukfaimneeks.

Pret skaidru maksu pehrkot **rabats;** Sabeedribas beedreem **diwidends** no zenâm, kuras jau tâ samehrigi lehtakas kâ kaut kuram zitam separatoram.

Wisas papildu dalas paskahwigi krahjumâ.

Luhdsam peeprasit prospektus Latweeschu walodâ, kurus issuhtam par welti.

Jaunus separatorus pehrkot muhsu Sabeedriba **nem pretim bez ismehmuma wisu sistemu un firmu leetotus separatorus** par wisaugstakâm zenâm.

Wisu krahjumâ esoschu sistemu separatorus israhda muhsu weikalôs **par welti,** bez kâ buhtu japehrk. Daudzi **wezaku sistemu separatori** teek par lehtâm, stipri paseminatâm zenâm **ispahrdoti.**

Jauns! Patentetâs „Globus“ sweesta kulmaschinas is tehranda skahrda, rokâm darbinamas, wisadôs leelumôs.

Latw. Laukf. Ekonomiskâ Sabeedriba.

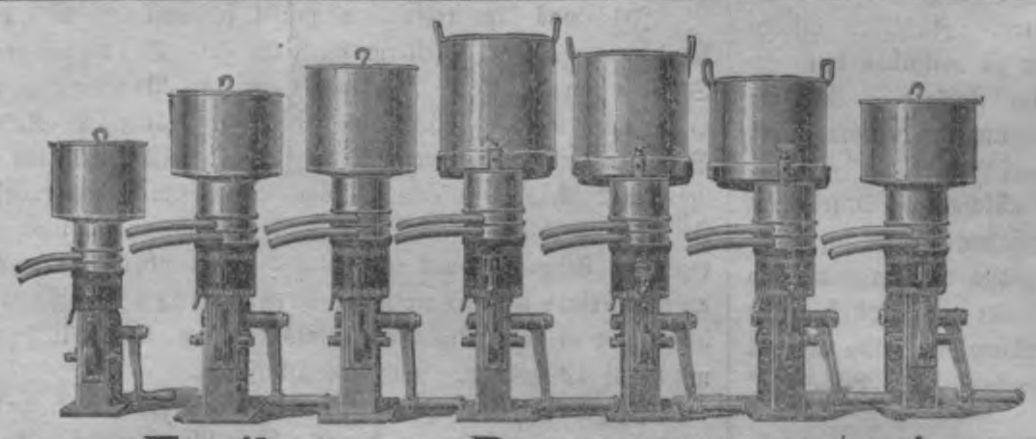

„Feniks“ un „Domo“ separatori

no **A. S. Salenius Verkstäder, Stokholmâ.**

Patents.

Wislabakâs un wislehtakâs maschinas!

1) Pee trumula wahrpstas naw. Zentrifugas dahrgakâ dala — trumulis — nekad naw suhtams preeksch islaboschanas daku nodilschanas dehl.
2) Katra zentrifugas dala, kas waretu pee strahdaschanas nodilt, dabujama atsewischki un war tikt eestahdita no pascha leetotaja.
3) Wahrpsta ir no weena gabala, tapehz weerigs gahjeens un wismasakâ kalla lehgera nodilschana.
4) Riteni ir pilnigi aissegti stahwâ.
5) Weenlihdsiga spehka isdalischanâs, tapehz weegls gahjeens un loti masa ases un ritena nodilschana.

Separators „Domo“ buhwets preeksch saimneezibâm ar 1—3 gowim un nokrejmo 30 stopu stundâ. Ta trumulis ir no weena gabala, bez gumijas rinkeem, bez eelikumeem un wahrpstas.

Separators „Feniks“ K buhwets preeksch saimneezibâm ar 4—8 gowim un nokrejmo 50—110 stopu stundâ. Ta trumulis bez schkihwjeem ar weenkahrschu stipru **weengabala eelikumu.**

Separators „Feniks“ D buhwets preeksch saimneezibâm ar 8 un wairak gowim un nokrejmo 100—480 stopu stundâ. Ta trumulis ir ar stipreem telekeem, bez kahdeem stuhreem, kuros waretu sakrahtees netihrumi un ruhsa.

Wispilnigakâ nokrejoschana. Us no Maskawas lauksaimneezibas beedribas israksitas konkurenzes par 1902. g. isstahdes laiku, „Feniks“ nokrejmoja labaki par wisâm zitâm pasihstamâm zentrifugâm; leespeenâ palika tikai 0,04% tauku. — Pee ismehginajumeem peensaimneezibas kursôs Trikatê ar „Feniks D“ maschinâm palika zaurmehrâ 0,08% tauku leespeenâ.

Par katru pahrdoto separatoru teek pilnigi galwots!

Dabujami pee **lauksaimneeku „Paschpalihdsibas“ sabeedribas**

Rigâ, Walnu eelâ № 2, pee Pulwera torņa,

pee **W. Gotthardа** kga un **C. Reinschüssela** kga **Jelgawâ, Friedrichsona** un **Bicka** kga **Leepajâ, J. M. Rupais** kga **Kandawâ, A. Leepina** kga **Jekabstatê, Josefa Katza** kga **Jaunjelgawâ, Blumberg** kga **Zehsis, Georg Henschela** kga **Walmeerâ, E. Zelmina** kga **Smiltenê, W. Taubes** kga **Lasdonê.**

Muischa

Ulfas gub., Menselinskas apr., wislabakâ un jaukakâ gubernâ, us leelas upes abpusejeem krasteem, ar mahjam, 2400 puhraweetas leela, no kuràm 1200 puhraweetas arschinu dsiłas treknas, melnas aramas semes, 900 puhraweetas wislabakâs upes lihtschu plawas, 300 puhraweetas mescha, ganibu, mahjas pleka u. t. pr. ar leelu siwju sweju, labâm tirgoschanas, uhdens dsirnawu un fabrikas buhwju weetâm, familijas apstahkli dehl teek lehti pahrdota, isrenteta un us pusgrandu apstrahdat atdota. Ar krona semneeku bankas palihdsibu muischu war nopirkt kahdas 30 gimenes ar neleelu naudas sumu. Jasarakstâs un pawasari jaapskata. Ст. Кузлуковакъ, Уфим. губ. Ф. А. Шмидтъ.

Saimneezibas nobeigschanas labad **pahrdod 13. febr. 1908. g.** plkst. 10 no rihta **wairakfolischanâ** pret tuhlit samaksu, Wez-Swirlaukas pagasta Drehger-Widus mahjâs: sirgus, gowis, zuhkas, aitas, daschadus laukfaimneezibai derigus rihkus un maschinas.

Mahjina

pahrdodama Rahtslaukôs № 9, M. Peikstein. Tuw. sinas Jelg. Leelajâ eelâ № 26, pee Hasenjägera.

Latweeschi, kas wehlâs

semi pirkt,

war dabut no muischneezes O. Guschewskas par loti lehtâm zenâm, tuwu p. dselsz. stoz. u. Schauku pilsehtas. Dehl nolihgumeem greestees p. K. Grantowska, чр. ст. Альтъ-Аушъ Курл, губ. Atbildei peelikt 7 kap. marku.

Ed. Zehdera

laukfaimneezibas maschinu krahjums

Rigâ, Karla eelâ № 11.

Peedahwâ **jaunakos labakos**

peena separatorus „Planet“ un „Zenith“ ar ratu dsenamus un ar waleju tromeli.

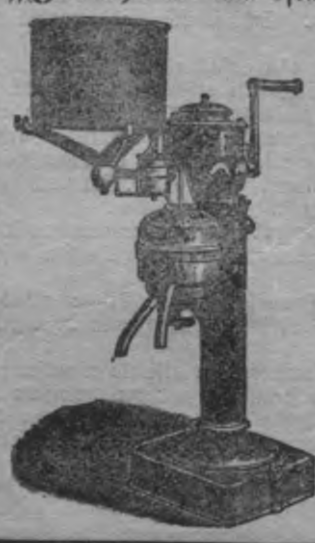

Sewischki labumi:

Nekahdas eeleekamas dalas, nekahda skruhweschana, nekahdas gumijas dalas pee tromela, zaur ko laba istihrischana. — **Teizami nokreijmoschanas panahkumi. Pilnigi drihwa tromela greeschanâs,** zaur ko maschina ahrkahrtigi weegli strahdâ. **Atsihta dsihschanas un tromela weenkahrschiba** un t. t. — **Katrs „Planet“** un **„Zenith“ separators,** pirms **tas no darbnizas teek isdots, teek pilnigi pahrmeklets, waj tas kreetni strahdâ un kreetni nokrejumo.**

Jaunakais separators **„Express“,** pahrlabota **„Alfa“** sistema.

Eeguldeet 2 rbl. 50 kap., sanemseet 2500 rbl.

Aisuhteet drihz scho neezigo sumu un juhs dabusat teesibu buht par II. klases leelâs 190. waldibas garantetâs Poku loterijas 1/4 biletes ihpaschneeku. Pehz nandas sanemschanas, mehs bez kaweschanâs jums issuhtisim drukatu kwihti ar biletes numura atsihmejumu, pehz kuras juhs spehlejat. **Ismehginat sawu laimi, netaupot scho neezigo saudejumu, un pasteidsatees ar pastellejumu, tapehz ka II. klases isloseschana buhs 26. un 27. februari.** Apstellejumus luhdsam suhtit: Въ лотерейную контору Ш. ФРЕНЗЕЛЬ, Варшава, Панская № 26.

Teesiba us II. klases pilnu bileti maksâ 10 rbl. (isloseschana 10,000 rbl.), pusbiletes — 5 rbl. (isloseschana 5000 rbl.). Pehz isloseschanas wiseem dalibneekeem bez kaweschanâs peesuhta ofizialu isloseschanas tabeli.

Kas ir laime!!!

Tas ir jaunpapildinatais labatas pulkstens, sila kodin. tehrauda, skaista fantas. fasona, gluschi plakans, ne beesaks par sudr. rubli, ar skaistu fantas. metal. ziferblati, remontuar, uswelk. 36 stund. 1 reis, ar skaistu pendeli ahrpusê (skat. nobild.). Ihpascha wehriba peegreesta pulkstena pareisam gahjeenam, un plkst. nostelleti us minuti tik pareisi, ka fabrika isdod par wineem galwojumu us 4 gadi.

Schee pulkšteni maksâ tikai 3 rbl. 80 kap. gab.

senak 8 rbl. Schi zena drihsâ laikâ tiks atjaunota, tadehk dodam ikkatram padomu isleetot tagadejo isdewigo peedahwajumu. Pulkstenus issuhta us pehzmaksu bez eemaksas. Issuhtischana us pastelletaja rehkinu. Adreset luhdsam Въ главную контору **Ш. Вахманъ** Варшава, ч. цент. почта, ул. № 85.

Kas wehlâs, teem issuhta par to paschu zenu melnus waj nikeła pulkst.; ja apstellê 6 gab., tad septitais **besmaksas** klaht.

Rupat isnahza no drukas wairakôs sehjumôs

3—4 lokšnes beesa ar litografetu bilschainu wahku, **katris sehjums pilnigi noslehgts** un maksâ **15** kap., pa pastu **17** kap. Turpmakee sehjumi isnahks 1—2 nedeläs. — Dabujams Jelgawâ **Schablowska, Allunana un zitâs grahm. tirg.** waj pee isdeweja **L. P. Wihtola** grahm. tirg. **Rigâ, Marijas eelâ № 4.**

NB. Pirmee tschetri sehjumi jau dabonami.

Wiskalu-Bramberges dseed. beedr. „Lihgo“ isrihkos **swehtdeen 17. februari 1908. g.** bijuschâ „Pika“ kroga telpâs, pee **Falzgrahwes stazijas**

tehjas wakaru

ar dseedaschanu un deju. Sahkums p. 6 wak., beigas p. 2 no rihta. **Tuwakas sinas programâs. Preekschneeziba.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

Te klaht 2 peelikumi.